

Kurdějov

Kraj: Jihomoravský

Správní obvod: Hustopeče

Nadmořská výška: 236 m n. m.

Počet obyvatel: 449

Adresa URL: www.obec-kurdejov.cz

Okres: Břeclav

GPS souřadnice: 48.957775N, 16.763451E

První pís. zmínka: 1286 (738 let)

PSČ: 693 01

Historie obce Kurdějov

První zmínka o Kurdějovu je z r. 1286, kdy patřil Lvu a Kadoltu z Poleradic, kteří prodali zábrdovskému klášteru 2 lány ve vinohradní hoře se všemi užitky za 50 marek stříbra. Na počátku 14. století se dostává Kurdějov do držení pánů z Lipé. Po smrti Jindřicha z Lipé, moravského zemského hejtmana, v r. 1329, jej dědili synové Jindřich, Jan, Perchtold a Čeněk. V listině z 13. ledna 1346 se uvádí, že jmenovaní bratři se dohodli, aby "veškeré víno, které se v horách kurdějovských urodí, bylo na 4 díly rozděleno, aby žádný z nich krácen nebyl". Tak vysoce bylo ceněno zdejší víno. Páni z Lipé zůstali vrchností Kurdějovských až do r. 1594, kdy je prodal Jan z Lipé spolu s hodonínským panstvím, kam Kurdějov patřil, hraběti Juliovi ze Salm-Neuburgu za 310 000 zlatých moravských.

V období od roku 1485 spravuje Kurdějov Vilém z Pernštejna jako poručník Jindřicha z Lipé, který svědčí 6. 11. 1496, že je povinen vzít si během čtyř let za manželku Bohunku, dceru Viléma z Pernštejna, pod pokutou 10 000 zlatých.

Původně byl Kurdějov slovanskou osadou, což dokládají privilegia zdejších vrchností od r. 1491. Všechna jsou sepsána českým jazykem s výjimkou jednoho latinského od Viléma z Pernštejna, které si v r. 1615 rychtář a starší dědiny Kurdějova nechali od purkmistra a rady města Brna přeložit do češtiny. Teprve privilegium od Bedřicha z Oppersdorfu z r. 1671 je německé a obec nazvána Gurtau. Kdy byla obec osídlena Němci, není možné s určitostí říci, lze se domnívat, že se tak stalo postupně od poloviny 16. století, kdy sem začalo pronikat augšpurské náboženství. Příčinou byl také příchod nových obyvatel z Rakouska a Německa, které panstvo z tamějších svých statků přivádělo, aby dosídlili obec, když byla za nepřátelských nájezdů několikrát vypleněna a obyvatelé povražděni a odvedeni. Za časů pánů z Lipé se usadili i v Kurdějově novokřtenci. Neví se přesně kdy, ale již roku 1547 zde měli svoji kuchyni. Jejich hlavní činností bylo vinohradnictví a ovocnářství, které bylo odedávna výnosným zdrojem obživy zdejších obyvatel.

Častými držiteli vinohradů a jiných statků zde byli brněnští měšťané, různé kláštery a další přesporní vlastníci. Kurdějov, stejně tak jako celý zdejší kraj, trpěl častými nepřátelskými nájezdy. V r. 1605 je zaznamenán menší vpád Turků a Tatarů. Hůře se vedlo Kurdějovu v r. 1623, kdy vojska sedmihradského knížete Betlena Gáborny vyplenila a vypálila obec, mnoho obyvatel povraždila a přes 400 osob odvedla do otroctví. Roku 1643 vyplenili obec Švédové a v roce 1704 navštívili Kurdějov také uherští rebelové. Při nájezdu Tatarů v r. 1663 se údajně kurdějovští uchýlili za hradby opevněného kostela, kde se úspěšně bránili a střelbou způsobili nepříteli značné ztráty. Obyvatelé, kterým se nepodařilo uchýlit za hradby, byli pobiti nebo odvedeni, dolní část obce i s radnicí, která stála v místech nynějšího hostince, byla vypálena.

V polovině 17. století bylo v Kurdějově 122 domů (76 neobydlených), v r. 1921 již 212 domů. Žilo zde tehdy 881 Němců, 19 Čechů, 16 cizinců.

Poválečný osud Kurdějova není nijak radostný. V r. 1945 zde žila necelá tisícovka obyvatel, z toho pouze asi 20 Čechů. Veškeré německé obyvatelstvo do konce r. 1947 muselo svoji obec opustit. Noví osídlenci přišli zejména z okolních obcí a několik rodin i ze vzdálenějších oblastí. V r. 1950 zde žilo 524 obyvatel.

Poměry v obci se vyvíjely velice neutěšeně, část domů zůstala neobydlena, zemědělská půda byla špatně obdělávána, čímž trpěly zejména vinice, které následkem toho postupně pustly. Život vesnice stagnoval ve všech směrech.

Definitivní osud obce mělo zpečetit rozhodnutí o její postupné likvidaci v rámci budování tzv. systému střediskových center. Integrace Kurdějova k Hustopečím snad přinesla postupné změny k lepšímu.

